

22.09.2022

לכבוד
מר יעקב שבתאי
מפכ"ל המשטרה
בפקס: 02-5898823

לכבוד
מר פרץ עמר
מפקד מחוז דרום במשטרה
בפקס: 08-6464697

לכבוד
עו"ד גלי בהרב מיארה
היועצת המשפטית לממשלה
בפקס: 02-6467001
ובאמצעות טופס מקוון

שלום רב,

דחוף

הנדון: הריסת אוהל המחאה במתחם 11 ברהט

בעקבות הריסת אוהל המחאה במתחם 11 ברהט היום בבוקר, הרינו לפנות אליכם בדרישה לבטל את ההחלטה האוסרת על הקמת האוהל, וכן להפסיק לאלתר כל היתקלות לפעילים ולמארגני המחאה ולקיומה, הכל כמפורט להלן:

1. ביום 18.09.2022, ניגשו מספר פעילים וחברי מועצה בעיריית רהט לתחנת המשטרה בעיר בבקשה לקבל רישיון להצבת אוהל מחאה במתחם 11, באישורה של עיריית רהט וראשה. את עיקר המחאה מפנים הפעילים כלפי רשות הבדואים ורשות מקרקעי ישראל (להלן: "רמ"י"), שכן לטענתם קיימת מדיניות מגמתית אשר מפלה אותם בהליכי התכנון והבנייה בעיר, ובעיקר בגין סירובה של הרשות לשווק את המגרשים המצויים במתחם הנדון לתושבי העיר.

== מצ"ב אישור עיריית רהט לקיום מאהל המחאה מיום 18.09.2022 כנספח א'.

2. עוד באותו מועד, העבירה המשטרה את אישורה לקיום המחאה והצבת האוהל במקום, תוך הסכמת המארגנים לתנאים שהוצבו והתחייבותם לקיומם.

== מצ"ב בקשה לקבלת רישיון מחאה מיום 18.09.2022 וכן אישורה לקיומה כנספח ב'.

P.O. Box 8921 Haifa 31090 Israel Tel: (972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140

חיפה 31090, ص.ب 8921 هاتف 04-9501610 فاكس 04-9503140
חיפה 31090, ת.ת. 8921 טלפון 04-9501610 פקס 04-9503140
Email: adalah@adalah.org http://www.adalah.org

3. כעבור מספר שעות, ולהפתעתם של המארגנים, התקבלה פנייה מתחנת המשטרה ברהט לפיה האישור שניתן "לא מהווה אישור לקיום אוהל המחאה", וכי המסמכים שהוחתמו אינם תקפים עוד "עקב הסרה של האחריות מהאירוע הנ"ל". לדברי המשטרה, ההחלטה התקבלה לאחר התייעצות עם רשות מקרקעי ישראל, שהבהירו כי מדובר בשטח מדינה שנמצא בסמכותם ובבעלותם, וכי לצורך קיום המחאה המארגנים נדרשים לקבל אישור מיוחד מהם. יום למחרת, הגיעו למתחם כוחות של המשטרה ועצרו חמישה פעילים, ומאז זומנו משתתפים נוספים לחקירה על הקמת אוהל המחאה.

== מצ"ב החלטת המשטרה המורה על ביטול האישור להקמת אוהל המחאה מיום 18.09.2022 כנספח ג'.

== מצ"ב מכתב היועץ המשפטי לעיריית רהט מיום 19.09.2022 כנספח ד'.

4. היום, בתאריך 22.09.2022, הגיעו כוחות גדולים של המשטרה לרהט, כיתרו את מתחם 11 בעיר והרסו את אוהלי המחאה במקום.

5. החלטת המשטרה המונעת קיום המחאה, לצד ההיתקלות במארגניה והריסת אוהל המחאה מהווה, בראש ובראשונה, פגיעה קשה וחמורה בחופש הביטוי של התושבים וזכותם למחות נגד רמ"י ומדיניותה. ההחלטה נעדרת סמכות חוקית, בלתי מידתית ובלתי סבירה, ומנוגדת לפסיקת בית המשפט העליון בעניין חופש ביטוי. בנוסף, ההחלטה אינה עולה בקנה אחד עם הנחיות היועץ המשפטי לממשלה ואף הנחיות המשטרה עצמה, ומנוגדת לחובות המוטלות על רשות מינהלית בעת קבלת החלטה הפוגעת בזכותם של תושבים.

6. הזכות להפגין ולמחות הינה זכות יסוד אשר זכתה למעמד חוקתי, ולא אחת עמד בית המשפט העליון על חשיבותה של זכות זו במתן הזדמנות לאזרחים להעביר את המסר אותו הם מעוניינים לציבור הרחב, ועל היותה מכשיר מרכזי וחשוב להעלאת סוגיות פוליטיות וחברתיות על סדר היום הציבורי (ראו בג"ץ 2557/05 מטה הרוב נ' משטרת ישראל, פ"ד לד (2) 169).

7. הקמת מאהל על אדמת מדינה במחאה על אופן הקצאתה הינה התהוות ישירה לזכות זו, וביטול אישור המשטרה והתנייתו באישור רשות מקרקעי ישראל בלבד הינה החלטה פסולה ובלתי סבירה באופן קיצוני שרומסת את הזכות למחות ללא כל תכלית ראויה ובצורה בלתי מידתית, ביתר שאת כאשר האוהל אינו מהווה כל מטרד לציבור או לתנועה הרציפה במקום.

8. למותר לציין כי פקודת המשטרה עצמה המסדירה, בין היתר, את הצורך ברישיון להפגנות, אינה מטילה כל חובה על מארגני מחאה לקבל רישיון מאת המשטרה בעת הקמת האוהל (ראו סעיפים 83 ו-84 לפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971), ומכל מקום הסמכות לאשר הקמת מאהל נתונה בידי הרשות המקומית – עיריית רהט – מכוח סעיפים 235 ו-249 לפקודת העיריות [נוסח חדש], שאישרה את קיומה של המחאה מראש, ואף השתתפה בארגונה והתחייבה לשמור על הסדר במסגרתה (ראו את פסק הדין בעע"ם 8408/12 חצב נ' עיריית תל אביב יפו (07.10.2014), שם נדונה דרישת ההיתר מראש להקמת אוהלי מחאה בתחום העיר, כשלבסוף הוצא היתר כללי להצבת אוהל מחאה על ידי ראש העיר).

9. דברים אלה תקפים אף כשעניינו "בשטח מדינה" שנמצא בשליטתה של רמ"י, בשים לב לעובדה שהוא אמור לעבור, ממילא, לרשותה של עיריית רהט (כן ראו את המצוין בסעיף 5.4 לפנייתה של עיריית רהט המצורפת למכתב זה כנספח ד').

10. ועוד, עצם העובדה שמדובר בקרקע מדינה אין בה משום נימוק כלשהו לביטול החלטת הקמת המאהל. נהפוך הוא, הפגנות ומחאות מתקיימות בשטחים ובפורומים ציבוריים, שבדרך כלל נמצאים בבעלות

הרשות המקומית או המדינה. כך, הפסיקה העליונה מעולם לא ציינה כי היות המקום מוגדר כציבורי ו/או בבעלות המדינה מהווה נימוק רלוונטי לאיסור קיומה של פעילות ציבורית כגון עצרת, הפגנה או מאהל מחאה (ראו והשוו בעע"מ 3829/04 טויטו נ' עיריית ירושלים, פ"ד נט (4) 769).

11. בשל כך, ביטול האישור להקמת האוהל בטענה כי מדובר על "אדמת מדינה" מחוסרת כל סמכות, ומנוגדת לזכות למחות ולהפגין, כשהריסתו מהווה הפרה בוטה וחסרת תקדים לזכותם של הפעילים לקיים את מחאתם. נציין כי בסוגייה דומה, בשנת 2005, הגיש מרכז עדאלה עתירה למתן צו על תנאי וצו ביניים בעניין אוהל מחאה שהוקם בכפר אלעראגיב שבנגב. אז, החליט בג"ץ ביום הגשת העתירה כי האוהל לא יפונה עד אשר תישמע העתירה בפני הרכב במהלך אותו שבוע. בעקבות החלטה זו, החליטה הפרקליטות להתיר את קיום האוהל למשך 15 ימים, והעתירה נמחקה בהתאם תוך פסיקת הוצאות לזכות העותרים (ראו בג"ץ 971/05 חוסיין אלראפאיעה ואח' נ' מפקד המחוז הדרומי).

12. על כן, אין בסמכות רשות מקרקעי ישראל לאשר או לסרב לקיומה של המחאה או להצבתו של המאהל, ואין בסמכות המשטרה לבטל את האישור שניתן למחאה או להרוס את האוהל על סמך נימוק לא רלוונטי – קל וחומר כאשר ענייננו באותה רשות שהתושבים מבקשים למחות נגד מדיניותה.

לאור האמור לעיל, הנכם מתבקשים לאשר את הקמתו של אוהל המחאה באזור וכן להפסיק כל פעולה שנועדה לפגוע בזכותם של התושבים להפגין. מניעת הצבת האוהל תוך כפי פגיעה חמורה בזכות למחאה ולביטוי יאלצנו לשקול פנייה לערכאות בעניין.

עדי מנסור, עו"ד